

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 360/2018-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 18. septembra 2018 prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátskou kanceláriou OLEXOVA VASILISIN s. r. o., Gorkého 6, Bratislava, konajúcou prostredníctvom advokáta a konateľa JUDr. Marcela Vasilišina, LL.M., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Okresného súdu Bratislava I č. k. 3 K 95/2010-1027 zo 4. septembra 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. januára 2018 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy uznesením Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) č. k. 3 K 95/2010-1027 zo 4. septembra 2017 (ďalej len „napadnuté uznesenie okresného súdu“).

2. Sťažovateľka v sťažnosti uviedla, že návrhom z 3. mája 2017 sa domáhala zrušenia uznesenia schôdze veriteľov úpadcu [REDACTED] (ďalej len „úpadca“), ktorým bolo rozhodnuté o výmene správcu úpadcu. Podaný návrh bol sťažovateľkou odôvodnený tým, že za výmenu správcu v mene ňou zastúpených veriteľov hlasovala advokátska kancelária [REDACTED] (ďalej len „advokátska kancelária“), ktorá úpadcu zastupovala v období, v ktorom sa podľa konkurzného aj trestného spisu stalo najviac podozrivých operácií vedúcich k insolvencii úpadcu. Sťažovateľka dodala, že z dokumentov v spise malo byť okresnému súdu jasné, že v subjekte advokátskej kancelárie dochádza ku konfliktu záujmov a z toho dôvodu je zastúpenie touto advokátskou kanceláriou pri hlasovaní o výmene správcu neplatné. Tiež uviedla, že okresný súd napadnutým uznesením okresného súdu už uvedený návrh podaný sťažovateľkou zamietol, čo odôvodnil tým, že uznesenie o výmene správcu nebolo v rozpore so zákonom a na podporu tohto tvrdenia uviedol aj vyjadrenie nového správcu o jeho nezaujatosti. Sťažovateľka dodala: *„Porušovateľ sa však pri rozhodovaní vo veci nezaoberal podstatným argumentom sťažovateľa, a to že za výmenu správcu hlasoval právny zástupca veriteľov, ktorého zastúpenie pri hlasovaní bolo neplatné. Okrem iného Porušovateľ mal v spise aj dôkazy o ďalšom dôvode neplatnosti zastúpenia predmetnou advokátskou kanceláriou a to plnomocenstvá sfalšované touto advokátskou kanceláriou...“*

3. V ďalšej časti sťažovateľka namietla, že napadnuté uznesenie okresného súdu je arbitrárne a porušuje jej právo na zákonného sudcu. Arbitrárnosť odôvodňuje tým, že okresný súd porušil § 220 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení zákona č. 87/2017 Z. z. tým, že odignoroval argumenty sťažovateľky a zaoberal sa pri rozhodovaní vo veci zápisnicou zo schôdze veriteľov úpadcu a vyjadrením nového správcu o jeho nezaujatosti. Dodala: *„Sťažovateľovi je známa judikatúra Ústavného súdu, ktorá hovorí o tom, že samotný nesúhlas sťažovateľa s odôvodnením neznamena, že je rozhodnutie súdu v rozpore s ústavou a zákonmi, v tomto prípade, ako je zrejmé z vyššie uvedeného, však došlo k hrubému porušeniu práva sťažovateľa na riadne odôvodnenie rozhodnutia, čím Porušovateľ spôsobil, že Uznesenie je zmätočné a nezrozumiteľné.“* Porušenie práva na zákonného sudcu sťažovateľka vidí v tom,

že okresný súd napadnutým uznesením okresného súdu, ktorým zamietol ňou podaný návrh na zrušenie uznesenia schôdze veriteľov úpadcu, odňal veriteľom zákonného správcu ako zástupcu súdu v konkurznom konaní.

4. V petite sťažnosti sťažovateľka žiadala, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Okresný súd Bratislava I uznesením sp. zn. 3K/95/2010-1027 zo dňa 04.09.2017 porušil právo sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Ústavný súd zrušuje rozsudok Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 3K/95/2010-1027 zo dňa 04.09.2017 a vracia vec Okresnému súdu Bratislava I na ďalšie konanie.

3. Ústavný súd Slovenskej republiky sťažovateľovi priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 374,81 EUR, ktorú je porušovateľ povinný vyplatiť na účet právneho zástupcu č. 0631707440/0900 do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

5. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

6. V zmysle čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie, zakázať pokračovanie v porušovaní základných práv a slobôd alebo ľudských práv

a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, alebo ak je to možné, prikázať, aby ten, kto porušil práva alebo slobody podľa odseku 1, obnovil stav pred porušením. V zmysle čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

7. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto je zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), ktorý vo svojom § 25 ods. 1 uvádza, že ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Počas tohto prerokovania ústavný súd zisťuje, či sťažnosť spĺňa zákonom predpísané náležitosti a či nie sú dôvody na jej odmietnutie.

8. Zákon o ústavnom súde v § 25 ods. 2 uvádza, že návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

9. Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ (navrhovatelia) alebo jeho (ich) zástupca.

10. Podľa § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde k návrhu na začatie konania sa musí pripojiť splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľa advokátom, ak tento zákon

neustanovuje inak. V splnomocnení sa musí výslovne uviesť, že sa udeľuje na zastupovanie pred ústavným súdom.

11. Ústavný súd v zhode so svojou skoršou judikatúrou považuje za potrebné zdôrazniť, že zmyslom inštitútu splnomocnenia je, že sa udeľuje inej osobe v rozsahu presne vymedzenom splnomocniteľom, pričom splnomocniteľ uvedeným úkonom dáva tretím osobám najavo, v akom rozsahu ho splnomocnená osoba zastupuje (III. ÚS 705/2017).

12. Po preskúmaní sťažnosti a jej príloh ústavný súd zistil, že splnomocnenie sťažovateľky pre advokátsku kanceláriu OLEXOVA VASILISIN s. r. o., Gorkého 6, Bratislava, konajúcu prostredníctvom advokáta a konateľa JUDr. Marcela Vasilišina, LL.M., na jej zastupovanie, nie je v súlade s citovaným § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde, pretože v splnomocnení nie je výslovne uvedené, že sa udeľuje na zastupovanie pred ústavným súdom, čo zákon o ústavnom súde považuje za jednu z podstatných náležitostí splnomocnenia. Predloženie kvalifikovaného splnomocnenia je zákonnou povinnosťou vyplývajúcou z už citovaného § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde (obdobne I. ÚS 150/2016, I. ÚS 262/2015 a III. ÚS 237/2018). Priložené splnomocnenie, ako je v ňom uvedené, sa vzťahuje „na zastupovanie a) V konkurze na majetok úpadcu [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], ktorý bol vyhlásený Okresným súdom Bratislava I uznesením zo dňa 11.4.2011 a je vedený na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 3K/95/2010 a u správcu konkurznej podstaty [REDAKOVANÉ] pod sp. zn. 3K/95/2010-S1378 a b) Pri odvolaní plnomocnenstva na zastupovanie v konaní uvedenom pod písm. a) udeleného: [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] vrátane prijímania poštou alebo inak doručovaných písomností, podávania opravných prostriedkov, návrhov, námietok, podnetov, podaní, zúčastňovania sa a hlasovania na schôdzach veriteľov a iných úkonov“. Len pre doplnenie ústavný súd uvádza, že uvedené splnomocnenie je zvlášť neprijateľné v situácii, keď bolo udelené v čase (podpis datovaný k 2. novembru 2012), v ktorom ešte nemohlo byť zrejmé, či vôbec dôjde k podaniu sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy vo veci sťažovateľky.

13. Ústavný súd pripomína, že uplatnenie jeho právomocí je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 20 a § 49 a nasledujúcich zákona o ústavnom súde). V tejto súvislosti už ústavný súd opakovane uviedol, že všeobecné náležitosti návrhu musí spĺňať každý návrh, a to tak náležitosti týkajúce sa formy návrhu, ako aj jeho obsahu. Ústavný súd je potom viazaný návrhom na začatie konania (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde). Osobitne to platí v prípadoch, v ktorých osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd sú zastúpené advokátom. Ústavný súd konštatuje, že k sťažnosti, ktorá bola doručená ústavnému súdu, nebolo pripojené splnomocnenie na zastupovanie sťažovateľky, ktoré by bolo v súlade s § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde, teda sťažnosť nespĺňa podstatnú zákonom predpísanú náležitosť (III. ÚS 330/2017).

14. Ústavný súd v tejto súvislosti pripomína, že nedostatok zákonom predpísanej náležitosti vyplývajúcej z podania sťažovateľky nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 409/04, IV. ÚS 168/05, III. ÚS 357/2010, III. ÚS 206/2010 a iné) (III. ÚS 732/2016).

15. Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný pri výkone advokácie postupovať s odbornou starostlivosťou, ktorou sa rozumie, že koná čestne, svedomito, primeraným spôsobom a dôsledne využíva všetky právne prostriedky a uplatňuje v záujme klienta všetko, čo podľa svojho presvedčenia považuje za prospešné. Pritom dbá na účelnosť a hospodárnosť poskytovaných právnych služieb.

16. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé

vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady (III. ÚS 330/2017). Aj v tomto ohľade naďalej zostáva v platnosti zásada „*vigilantibus iura scripta sunt*“, t. j. bdelym patrí právo, a to o to zvlášť, ak ide o osoby práva znalé (napr. advokáta).

17. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd aj so zreteľom na kvalifikované právne zastúpenie sťažovateľky sťažnosť odmietol z dôvodu nesplnenia zákonom predpísaných náležitostí v zmysle § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

18. Keďže došlo k odmietnutiu sťažnosti, bolo bezpredmetné rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľky v nej uplatnených.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. septembra 2018